

ARGUMENTE PENTRU INTRODUCEREA VOTULUI ANTICIPAT

Votul anticipat (**early voting**) a revenit în atenția publicului în contextul dezbaterilor privind îmbunătățirea procesului electoral. Este o metodă care extinde perioada de votare pentru persoanele care, din orice motiv, nu pot ajunge la secția de vot în ziua votării. Are avantajul că este o metodă testată în numeroase țări, sigură, și destul de ușor de implementat, cu costuri reduse. **Votul anticipat poate și trebuie să fie introdus pentru toți cetățenii, nu doar pentru cei din străinătate.**

CUM SE ORGANIZEAZĂ VOTUL ANTICIPAT?

Cu câteva săptămâni înainte de data alegerilor, se organizează locuri în care cetățenii pot să voteze. Candidații se cunosc deja cu mai bine de o lună înainte, și perioada poate fi crescută.

- Într-o situație riguroasă, astfel de locuri pot fi, în țară, sediile Birourilor Electorale Județene, iar în străinătate, sediile ambasadelor și consulatelor. În acest exemplu, fiecare cetățean votează în circumscripția (județul) lui, și este potrivit alegerilor parlamentare.
- În unele țări se mai deschid și în alte spații publice cu circulație largă: biblioteci, universități, oficii poștale. Această situație este potrivită alegerilor cu circumscripție națională unică (prezidențiale, europene), pentru care există un singur buletin de vot în toată țara.
- Pentru alegerile locale, se poate lua în calcul deschiderea unor astfel de locuri de vot la sediul primăriilor din orașele mari și din alte localități cu indice ridicat de migrație.

Cetățenii care dintr-un motiv sau altul nu vor fi la domiciliu în ziua votării, pot veni oricând în acest interval. Vor vota, apoi vor închide votul într-un plic sigilat. Plicurile sunt trimise securizat la secția corespunzătoare (pot să rămână și pe loc, spre exemplu în cazul ambasadelor). În ziua votării, plicurile se deschid și voturile se introduc în urnă. Astfel se asigură confidențialitatea votului.

Am folosit termenul „loc de vot” și nu secție de vot, pentru că nu este o secție propriu-zisă. Sunt locuri în care există deja funcționari publici, angajați ai statului, care astfel primesc sarcina suplimentară, doar pe durata alegerilor, de a gestiona voturile anticipate. Ei vor fi pregătiți în acest sens, și remunerați corespunzător.

Nu este necesar ca locurile de vot să fie deschise permanent. Se va stabili un program ce se aduce la cunoștința publicului, de la caz la caz. Spre exemplu, este de dorit ca unele locuri de vot anticipat să fie deschise în weekend sau seara, pentru a permite să voteze cetățenilor ce merg zilnic la serviciu.

Pentru a evita fraudă, se poate gândi un sistem electronic de verificare a identității votantului, similar cu cel folosit în prezent în secțiile de vot.

AVANTAJE FAȚĂ DE VOTUL LA DISTANȚĂ

Votul anticipat nu înlocuiește, ci este complementar votului prin corespondență. De fapt, votul prin corespondență este o formă de vot anticipat în care cetățeanul nu se prezintă la locul de vot, ci trimite plicul cu buletinul de vot prin poștă.

Cel mai important avantaj este că, prin prezența fizică a cetățeanului la locul de vot, i se poate verifica identitatea. Nu apare riscul ca plicurile cu buletine de vot trimise de către Autoritatea Electorală către cetățeni și înapoi să fie interceptate de persoane răuvoitoare, care să deturneze voturile.

Un alt avantaj este confidențialitatea votului. În cazul votului la distanță, nu știm niciodată cu exactitate dacă nu cumva cetățeanul a fost amenințat, constrâns sau poate plătit să voteze într-un fel sau altul. Nici nu știm dacă chiar el a completat buletinul de vot, sau vreun membru al familiei sau altcineva.

De asemenea, scade riscul de a pierde voturi din cauza proastei funcționări a serviciilor poștale. Voturile anticipate vor fi transportate organizat, cu paza jandarmeriei, la secțiile de vot corespunzătoare.

VOTUL ANTICIPAT ȘI PENTRU TERITORIUL NAȚIONAL, NU DOAR DIASPORA

Discutăm despre metode alternative de vot în special cu privire la votul cetățenilor aflați în străinătate. Nu trebuie să uităm însă că sunt numeroși cetățeni mobili în interiorul teritoriului național: persoane care lucrează în altă localitate decât cea de domiciliu, studenți, persoane care trebuie să se deplaseze din diverse motive în ziua votării.

Pentru toți aceștia, votul anticipat este o metodă de a le asigura dreptul la vot în condiții rezonabile. Într-o perioadă de câteva săptămâni, vor găsi mai ușor un moment în care să ajungă la locul de vot pentru a participa la alegeri.

Un exemplu internațional pozitiv este Suedia, care folosește cu succes votul anticipat. Participarea în alegeri este de obicei foarte ridicată (84% în 2014, 87% în 2018, alegeri parlamentare), și până la o treime din voturi sunt voturi anticipate.